

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบทเหกล้อมพระบรมมหาราชวังที่ปรากฏเป็นต้นฉบับที่พิมพ์แล้ว และปรากฏเป็นต้นฉบับตัวเขียนอยู่ในสมุดไทย ในห้องเก็บหนังสือโบราณของ หอสมุดแห่งชาติ ตลอดจนเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่าประเพณีการ เหกล้อมพระบรมมหาราชวังและบทเหกล้อมพระบรมมหาราชวังมีปรากฏมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา แล้ว และได้ใช้สืบทอดมาจนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสมัยรัตนโกสินทร์ หลังจากนั้นไม่ปรากฏว่ามีการ เหกล้อมพระบรมมหาราชวังด้วยบทเหกล้อมพระบรมมหาราชวังที่เป็นภาษาไทยอีก ในรัชกาลปัจจุบันปรากฏแต่เพียง การใช้มนตร์ เหกล้อมของพราหมณ์ในพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่พระกุมาร เท่านั้น

บทเหกล้อมพระบรมมหาราชวังไม่เพียงแต่มีเสียงอันไพเราะที่ช่วยปลอบประโลม พระกุมารให้เป็นสุขเท่านั้น หากยังประกอบด้วยเนื้อหาอันมีคุณค่าในส่วนอื่น ๆ อีกด้วยดังเช่น เนื้อหาที่กล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับพระกุมาร ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ เครื่องใช้สำหรับพระกุมาร สภาพแวดล้อมรอบตัวพระกุมาร การดูแลเอาใจใส่ และความรู้สึกของพระบิดาพระมารดาและข้าราชการบริพารผู้แวดล้อมที่มีต่อพระกุมาร เนื้อหาที่กล่าวถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ภายในราชสำนักและสังคมส่วนรวมใน สมัยที่ประพันธ์บทเหกล้อมพระบรมมหาราชวัง เนื้อหาที่สะท้อนถึงความคิดความรู้สึกของ บุคคลต่าง ๆ เนื้อหาที่กล่าวถึงเหตุการณ์ตอนสำคัญในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเนื้อความที่กล่าวชมความงดงามของธรรมชาติและพรรณนาถึงสภาพ ธรรมชาติต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบลักษณะเนื้อหาของบทเหกล้อมเด็กของสามัญชน กับบทเหกล้อมพระบรมมหาราชวัง จะเห็นว่ามีส่วนที่คล้ายคลึง และแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าในระดับสังคมที่แตกต่างกันนั้น รายละเอียดเกี่ยวกับการ คำเนินชีวิตบางประการ ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดูเด็ก สภาพชีวิตความเป็นอยู่ รอบ ๆ ตัวเด็ก รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อเด็กก็ย่อมจะแตกต่างกันไปด้วย จะเห็นได้ ว่าเนื้อหาของบทเหกล้อมพระบรมมหาราชวังส่วนใหญ่กล่าวถึงพระกุมารในลักษณะที่ยกย่อง เทิดทูนไว้ในฐานะอันสูงส่งเหนือกว่าคนทั่วไป และมักจะพรรณนาถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่อย่างดีเลิศ มีแต่ความสุขสบายน่านรื่นรมย์ ในขณะที่บทเหกล้อมเด็ก

ของสามัญชนกล่าวถึงเด็กในลักษณะที่ว่าเด็กมีความน่ารักน่าเอ็นดูอย่างธรรมดาเท่านั้น และมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่อย่างธรรมดาไม่ตื้เลิศเหมือนที่ปรากฏอยู่ในบทเหกลอมพระบรมม บทกลอมเด็กบางบทก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบากยากแค้นของชาวบ้านค้าย นอกจากบทเหกลอมพระบรมมที่ใช้เหกลอมพระกุมารโดยตรงแล้ว ยังปรากฏว่ามีบทเหกลอมพระบรมมที่ตัวละครในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ใช้เหกลอมกันค้าย ถึงแม้ว่าบทเหกลอมพระบรมมดังกล่าวนี้จะมีใช้บทเหกลอมที่ใช้เหกลอมกันจริง ๆ แต่ก็มิได้มีลักษณะเนื้อหาบางประการคล้ายคลึงกันกับบทเหกลอมพระบรมมที่ใช้เหกลอมพระกุมาร แสดงให้เห็นว่าผู้ประพันธ์วรรณคดีเหล่านั้นเป็นกวีในราชสำนักและคงจะได้รับอิทธิพลมาจากบทเหกลอมพระบรมมเจ้านายผู้ทรงพระเยาว์ในราชสำนัก

จากการศึกษาลักษณะคำประพันธ์ของบทเหกลอมพระบรมมทำให้ทราบว่าบทเหกลอมพระบรมมส่วนใหญ่ประพันธ์ด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 บทเหกลอมพระบรมมบางส่วนก็ประพันธ์ขึ้นด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉมัง 16 นอกจากนั้นก็ยังมีคำประพันธ์ประเภทกลอนและฉันทบ้าง แต่ก็มีปรากฏอยู่เพียงส่วนน้อย ส่วนคำประพันธ์ประเภทโคลง ปรากฏเป็นบทเกริ่นนำของบทเหกลอมพระบรมมบทหนึ่งเท่านั้น เห็นได้ว่าคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยเฉพาะกาพย์ยานี 11 มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการขับร้องบทเหกลอมพระบรมมมากกว่าคำประพันธ์ประเภทอื่น

ผู้ประพันธ์บทเหกลอมพระบรมมมิได้ประพันธ์บทเหกลอมพระบรมมค้ายถ้อยคำภาษาค้ายน้อยอย่างที่ใช้พูดกันโดยทั่วไป หากได้เลือกใช้ถ้อยคำอันไพเราะสะสละสวย งคงามค้ายรูปของคำและความหมาย ทั้งยังใช้ศิลปะในการประพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ อันได้แก่ การเลือกใช้คำที่เด่นทั้งในด้านเสียงและความหมาย และการใช้ความเปรียบลักษณะต่าง ๆ ศิลปะในการประพันธ์ดังกล่าวนี้ช่วยทำให้บทเหกลอมพระบรมมมีคุณค่าในด้านวรรณศิลป์ และเนื่องจากบทเหกลอมพระบรมมมีลักษณะเป็นบทลำนำ จึงต้องอาศัยดนตรีและ

ท่านองในการ เหน้กล่อมประกอบคว้ย

แม้ว่าบทเหน้กล่อมพระบรมทจะเป้นวรรณคดีขนาดสั้น แต่เมื่อศึกษาวิเคราะห์ห้อย่างละเอียดแล้ว ปรากฏว่าบทเหน้กล่อมพระบรมทมีคุณค่าในค่านต่าง ๆ ทั้งทางค่านสังคมและวัฒนธรรม วรรณคดี เกร็ดความรู้และความบันเทิงใจต่าง ๆ รวมทั้งคุณค่าในทางคณตรีไทยอีกคว้ย

ขอเสนอแนะ

เนื่องจากในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์บทเหน้กล่อมพระบรมทในค่านที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบทเหน้กล่อมพระบรมทและในค่านลักษณะของบทเหน้กล่อมพระบรมทโดยไค้อ้างถึงบทกล่อมเด็กของสามัญชนควบคู่กันไปเป้นบางตอนเท่านั้น แต่มิได้เปรียบเทียบห้อย่างละเอียด ถึงกระนั้นก็พอมองเห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันของบุคคลในระคับที่ต่างกันไค้ ผู้วิจัยจึงไค้เสนอแนะผู้ที่สนใจว่าอาจศึกษาวรรณคดีที่แต่งขึ้นคว้ยวัตถุประสงค์เฉพาะท่านองเกี่ยวกับบทเหน้กล่อมพระบรมทไค้อีก เช่น บทเหน้กล่อมอื่น ๆ เป้นค่นว่า ค่านันท์คุณัญสังเวทยกล่อมช้าง บทกล่อมพระที่นั่งหรือบททำขวัญต่าง ๆ บทที่ใช้ในพิธีกรรมบางอย่าง เป้นค่น

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย